

Általános információk:

Tanterv:

Építészmérnöki alapszak (BSc)

Tantárgy neve:

TERVEZÉSI STÚDIÓ 3

Tantárgy kódja:

EPE313ML

Szemeszter:

3

Kreditek száma:

8

A heti órák elosztása:

1/0/4

Értékelés:

félévközi jegy (f)

Előfeltételek:

Tervezési stúdió 2. Épületszerkezetek stúdió 2.

Oktató:

Dr. Heidecker Adél, egyetemi adjunktus

Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-327

E-mail: kramli.marta@mik.pte.hu

munkahelyi telefon: +36 72 503650/ 23658

Tárgyleírás

A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkednek a lakókörnyezet kialakításával, a lakóépületek tervezésével kapcsolatos általános kérdésekkel. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a lakótér kialakításának követelményeivel, a beépítési módokkal és a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépület fajtákkal és az ezekre vonatkozó követelményekkel. A félév során több feladatot oldanak meg a hallgatók, jellemző lakóépület típusokkal foglalkoznak.

Oktatás célja

Az építészeti tervezés módszerének, alapelveinek elméleti és gyakorlati elsajátítása. Lakóépület tervezés módszertanának elsajátítása, nagy hangsúlyt fektetve a telepítésre, vizsgálva az épület és környezete viszonyát. Az építészeti ábrázolás és modellezés technikai fejlesztése és a terv prezentálás gyakorlása. Cél az alapvető ismeretanyag elsajátításán túl, kortárs példák segítségével helyes és korszerű gondolkodásmód, magatartás kialakítása.

Tantárgy tartalma

A szemeszter a korszerű lakóépület tervezés témáját öleli fel. A hallgatók betekintést nyernek a Magyarországon hatályos építéssel kapcsolatos törvényekbe és az építésügyi szabályozási rendszerbe. Az építészeti tervezés alkotói folyamatához szükséges elméleti ismeretanyag elsajátításával párhuzamosan a gyakorlati órákon valós környezetben, valós példafeladatok megoldásán keresztül fejlesztjük a hallgatók ösztönös értékítéletét, formaérzékét, alkotói képességét. Megismerkednek a beépítési módokkal, a különböző beépítési módokhoz alkalmazott lakóépületek fajtáival és az ezekre vonatkozó előírásokkal, a lakótér kialakításának követelményeivel. A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A gyakorlatvezető segíti elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, módszereit.

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek az előadás anyagaival, segédletekkel egyetemben a tantárgy Neptun Meet Street felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek.

Számonkérési és értékelési rendszere

*A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudomány egyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.*

A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik! Végleges értékelés a 15. héten zárul.

Megszerezhető max.pont 100 p

85 p – 100 p (%)	5 (A - jeles, excellent,sehr gut)
71 p – 84 p (%)	4 (B - jó, good , gut)
60 p – 70 p (%)	3 (C- közepes, avarage, befriedigend)
50 p – 59 p (%)	2 (D - elégséges, satisfactory, genügend)
0 p – 49 p (%)	1 (F - elégtelen, fail, ungenügend)

(PTE TVSZ 48. § (1) A hallgató teljesítményének értékelése lehet: a) ötfokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) minősítés, b) háromfokozatú: jól megfelelt (5), megfelelt (3), nem felelt meg (1) minősítés.)

Az egyes fokozatok megállapításának alapja:

_a feladatkiírások követelményeinek teljesítése

_az elsajátított elméleti tudás gyakorlati alkalmazása

_a feladatok műszaki, grafikai, építészeti tartalma, gondolatisága és ezek minősége.

A félévvégi osztályzat a feladatok során megszerzett pontok alapján kerül megállapításra, úgy hogy a hallgató TVSZ szerinti óraszámában megjelent a gyakorlati órákon, aktívan részt vett a féléves munkában, minden feladatát értékelhető minőségben beadta. Beszámításra kerül a hallgató félév közben tanúsított aktivitása/inaktivitása, fejlődése, az előadásokon való részvétel. (PTE TVSZ 48. § (2)213 A hallgató nem szerez kreditpontot, amennyiben a teljesítményét elégtelen (1), vagy nem felelt meg (1) minősítésre értékelik, továbbá amennyiben a hallgató teljesítménye nem volt értékelhető, és a tanulmányi nyilvántartásban a „nem teljesítette” bejegyzés szerepel. (4) Az értékelés ellen – a javítási, illetve pontszámítási hiba, valamint a 12. § (2) bekezdésében írt lehetőség kivételével – jogorvoslatnak helye nincs.)

Kötelező irodalom

A kapcsolódó segédletek feltöltésre kerülnek a tantárgy Neptun Meet Street felületére.

A hallgató saját kötelessége és felelőssége a feltöltött oktatási anyagok letöltése, és elsajátítása.

Janáky, I. 1999. A hely. Budapest:Műszaki kiadó

Le Corbusier, C.1981. Új építészet felés. Budapest: Corvina

Gausa,M. 2001. Szabadon álló családi ház: a magánélet tere. Budapest Terc

dr. Reischl Antal:Lakóépületek tervezése, Budapest 1976 Tankönyvkiadó

Ernst Neufert; Építés- és tervezéstan, Budapest Pécs 1999. Dialóg Campus Kiadó Bitó János: Lakóházak tervezése, Lap- és Könyvkiadó kft 2004 [html] [pdf] [epub]

Könyv az építészetről-A tervezés gyakorlata I. Pécs 1998 Pécsi Tanoda Alapítvány

Philip Jodidio:Architecture Now! 2001 Taschen

Schittich, C.2000. Single family houses: concepts, planning, construction Basel:Birkhauser

Hazai folyóiratok : Új Magyar Építőművészet; Átrium, Oktogon, Alaprajz., Metszet

Külföldi folyóiratok: A 10 (EU), The Plan (olasz), El Croquis (spanyol), Domus (olasz)

Ching, F. (1996). Architecture: form, space, & order (2nd ed). New York: Van Nostrand Reinhold

Julius Panero, Martin Zelnick (1979) Human Dimension and Interior Space: A Source Book of Design Reference Standards ISBN 0823072711. Watson-Guptill

Francis D. K. Ching (2002) Architectural Graphics Fourth (4th) Edition. JOHN WILEY & SONS, INC.

Ajánlott weboldalak:

<http://epiteszforum.hu/>

<http://hg.hu/>

<https://www.octogon.hu/>

<https://www.archdaily.com/>

<https://www.dezeen.com/>

<https://www.architonic.com/>

<https://www.architecturaldigest.com/>

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktatók és a hallgatók között.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés

Részletes tantárgyi program és követelmények

Methodika és szempontrendszer:

A hallgatók probléma feldolgozási módszere a valóságos tervezési folyamatot modellezi (komplex probléma szemlélet = funkció-szerkezet-forma párhuzamos vizsgálata), ugyanakkor leképezi az egyetemi szintű oktatás akadémiai jellegét is (kutató-elemző munka).

Cél a csapatmunka erősítése, az ebben rejlő előnyök (több szem többet lát) kiaknázása, különös tekintettel arra, hogy az egyén felelőssége (saját terv kell, hogy készüljön) ne változzon csapat-felelősségé. A csapatmunka tehát a ciklus „1” - „2” fázisok esetében az önálló munka közös megvitatását jelenti.

A féléves tervezési feladatok feldolgozása során a következő két fázison kell végig menniük a hallgatóknak a konzulensekkel együtt:

ciklus „1” – analízis és koncepcionálási fázis

A szemeszter első felében a hallgatók a családiházak, lakóépületek típusait, beépítési módozatait, valamint azok térbeli kapcsolati rendszereit analizálják. Kísérleti tervezés, modellezés keretében korszerű lakótereket konstruálnak, melynek tapasztalati konklúziója alapja lesz a konkrét tervezési koncepció kialakításának. Valós helyszíneket analizálnak, koncepció tervet alkotnak különböző lakóépületekre, különböző beépítési szituációkban. A feladat megoldása során skiccek, tömegmodellek, műszaki tervek készülnek.

A koncepcióterv fázis végére túl kell esni a környezeti adottságok analízisén (helyszín, térstrukturális viszonyok, mértékadó épített környezet, településsűrűség - beépítettség vizsgálat, stb...), a telekadottságok értelmezésén (telek geometriája, tájolás), a tömegképzésen, a fő irányok, főbb funkciócsoportok meghatározásán, alaprajzi elrendezésén. Be kell mutatni a tervezési irányelveket is, különböző ábrákon, rajzokon, munkaközi makett fotókon keresztül. Az alkotói gondolkodás folyamatának dokumentálása elengedhetetlen a sikeres kommunikációhoz.

ciklus „2” – tervezési fázis

A szemeszter második fele a terv kibontásának, konkretizálásának időszaka, a hallgatók az oktató által kiválasztott koncepcióterven dolgoznak tovább, melyből a félév végére engedélyezési terv szintű dokumentációt készítenek. A félév végére kikristályosodik az épület, ahol a térképzés szoros összefüggésben alakul a kültéri kapcsolatrendszerek felderítésével. Kimunkálásra kerül a belsőépítészet és a szerkezeti csomópontok rendszere. A dokumentációhoz M:1:100 léptékű rajzok, telepítést bemutató helyszínrajz, perspektivikus látványok és modell tartozik. Az egyes munkarészek elmaradása a feladat sikertelenségét hordozza magával, tehát nem kerül értékelésre, a feladat nem tekinthető befejezettnek. A feladat része az átdolgozott telepítési rajzok és makett bemutatása is, a fejlődés látványos és jól értelmezhető bemutatásával.

Szükséges megvitatni az óra keretében:

- közös megbeszélés – az otthon végzett munka bemutatása, megbeszélése, a feltáratlan problémák felvetése, a feltárt problémákra adható válaszok elemzése

- önálló továbbgondolása a feladatnak

- közös megbeszélés – az órán végzett munka bemutatása, megbeszélése, a feltáratlan problémák felvetése, a feltárt problémákra adható válaszok elemzése

Feladatok és követelményrendszerük

1. ciklus

analízis és koncepció terv valamint makett

Az oktató külön értékeli a beadott munkánál:

- A terv építészeti minőségét és helyességét.
- A prezentáció feldolgozottságát, külalakját, és grafikai minőségét.

1. ciklus feladat formai és alaki minimum követelményei:

Beadandó:

A két beépítési módokra készített vázlattervek feldolgozása A/3-as formában kiadott segédlet szerint

Minimum tartalom:

- koncepciókat bemutató ábrások (tér-képzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, telepítési rajz m 1:500, m 1:250
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:200
- a megértéshez szükséges számú metszet m 1:200
- tömegvázlatok min: 3 db
- városrész szerkezeti modell környező beépítésekkel, morfológiával, beépítési vázlattal m 1:1000-m1:500
- tömegmodell közvetlen környezettel m 1:200

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

2. ciklus

Az 1. és 2. feladat értékelése után az oktató kijelöli a hallgató számára azt a tervet, melyet továbbdolgozásra javasol, ez lesz a féléves terv valamint makett.

Az oktató külön értékeli a beadott munkánál:

- A koncepció terv építészeti minőségét és helyességét.
- A prezentáció feldolgozottságát, külalakját, és grafikai minőségét.

2. ciklus feladat formai és alaki minimum követelményei:

Féléves tervezési feladat leadás és prezentáció:

Beadandó Minimum tartalom:

- koncepciót bemutató ábrások (térképzés, környezetalakítás és formaképzésre vonatkozóan)
- helyszín és környezetanalízisek szükséges számban
- helyszínrajz, környezetrendezési rajz m 1:500
- alaprajzok, szűk környezettel együtt m 1:100
- metszetek m 1:100
- homlokzatok m 1:100
- perspektivikus ábrák, belső téri rajzok min: 3-3 db
- telepítési modell, stilizált tömeggel (javított - átdolgozott) m 1:500
- tervhez tartozó épület modell m 1:100

Formai követelmények:

lásd kiadott segédletek, és minták

Eszközök, technikák

A félév során készítendő feladatok kivitelezése manuális technikával történik. A megfelelő technikák kiválasztásában, alkalmazásában, ötvözésében a gyakorlatvezető iránymutatása a mérvadó. A cél minden esetben a minőségű műszaki ábrázolásmód, valamint az egyéni kifejezőmód kialakítása.

A gyakorlati órákra az órai munkavégzéshez szükséges eszközökkel kell érkezni. (rajzeszközök, skiccpausz, rajztábla, párhuzamvonalzó, stb.)

Program heti bontásban

1. alkalom	péntek / szombat
1. ciklus	
Metodika	konzultáció és önálló munka
Szeptember 17./18.	Bevezetés az építészeti tervezésbe. 1. feladat oldalhatáron álló családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés, koncepcióalkotás

2. alkalom	péntek / szombat
1. ciklus	
Metodika	előadás, konzultáció és önálló munka
Október 1./2.	Oldalhatáron álló beépítés épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései. 1. feladat oldalhatáron álló családi ház a koncepció véglegesítése, makett 2. feladat zárt sorú családi ház analízis, környezetelemzés, telepítés

3. alkalom	péntek / szombat
1. ciklus	
Metodika	előadás, konzultáció és önálló munka
Október 15./16.	Zárt sorú beépítésű lakóház, épület és telkének viszonya, funkcióelemzés, a funkciókapcsolatok térbeli megjelenése, szerkezeti összefüggései 2. feladat zárt sorú családi ház koncepcióalkotás, makett

4. alkalom	péntek / szombat
2. ciklus	
Metodika	előadás, konzultáció és önálló munka
November 12./13.	Kortárs lakóépületek elemzése 1. és a 2. feladat beadása / 3. feladat Az oktató által kijelölt terv kidolgozása, továbbtervezése, konzultáció

5. alkalom	péntek / szombat
2. ciklus	
Metodika	Konzultáció és önálló munka
December 10./11.	Féléves terv végleges kidolgozása, tervbeadás

6. alkalom	péntek
2. ciklus	8.00-10.00
Metodika	Pótlás
December 17.	Féléves tervbeadás pótlása

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartom, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatom. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni a szorgalmi időszakban.

dr. Heidecker Adél
tantárgyfelelős

Pécs, 2021.09.01.